

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. liepos 31 d. Nr. 21RE2-344 (AG2-246/14-2026)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Lauros Bernikienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjos X. Y. atstovui X. X.,

2026 m. liepos 30 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Žemės naudojimo valstybinės priežiūros departamento Vakarų Lietuvos pirmojo žemės naudojimo priežiūros skyriaus (data neskelbtina) sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2026 m. birželio 22 d. rezoliucija priimtas nagrinėti pareiškėjos X. Y. skundas atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Inspekcija), kuriuo pareiškėja prašo panaikinti Inspekcijos Žemės naudojimo valstybinės priežiūros departamento Vakarų Lietuvos pirmojo žemės naudojimo priežiūros skyriaus (toliau – ir Skyrius) (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sprendimas); įpareigoti atsakovę iš esmės išnagrinėti pareiškėjos (data neskelbtina) skundą (toliau – ir Skundas), atlikti faktinių duomenų patikrinimą vietoje (adresas neskelbtinas) užfiksuoti žemės naudojimo pažeidimus ir priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą.

Pareiškėja nesutinka su Sprendimu, kuriuo atsakovė atsisakė nagrinėti pareiškėjos Skundą dėl (adresas neskelbtinas) neteisėtai sumontuotos tvoros ir padarytų žemės naudojimo pažeidimų, vertina, kad atsakovė formaliai pritaikė Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – ir Priežiūros įstatymas) 31 straipsnio 1 dalies 1 punktą bei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 11 straipsnio 3 dalies 5 punktą ir konstatavo, kad nuo pažeidimų paaiškėjimo dienos yra praėjęs daugiau kaip vienas mėnuo, todėl Skundas negali būti nagrinėjamas. Teigia, kad atsakovė nepagrįstai apsiribojo formaliu procedūriniu atsisakymu, neteisingai interpretavo imperatyvias materialinės ir proceso teisės normas, nukrypo nuo suformuotos teismų praktikos, pažeidė objektyvumo ir išsamumo principus, todėl Sprendimas yra neteisėtas ir naikintinas.

Pareiškėja nesutinka su Sprendime padaryta išvada, jog tvora sumontuota seniau nei prieš vieną mėnesį. Pažymi, kad vieno mėnesio terminas pradedamas skaičiuoti ne nuo pažeidimo padarymo (tvoros pastatymo) fizinio momento, o nuo pažeidimo paaiškėjimo asmeniui dienos. Teigia, kad fizinis tvoros buvimas aplinkoje nesuponuoja asmens žinojimo, kad ji pastatyta neteisėtai ir pažeidžia jo teises. Teigia, kad atlikus kontrolinius žemės sklypo ribų matavimus bei įvertinus geodezinius duomenis 2026 m. gegužės mėnesio pradžioje pareiškėjai paaiškėjo, kad tvora fiziškai įsiterpia ir yra pastatyta

pareiškėjos privataus žemės sklypo teritorijoje. Iki to laiko vizualiai nustatyti kelių centimetrų ar dešimčių centimetrų poslinkio į privataus sklypo vidų nebuvo įmanoma. Nurodo, kad Skundas pateiktas (data neskelbtina), todėl vieno mėnesio terminas nuo pažeidimo objektyvaus paaiškėjimo dienos nebuvo praleistas.

Pažymi, kad atsakovė neatsižvelgė į tai, kad tvora pastatyta svetimoje žemėje be savininko sutikimo, pažeidžiant teisės aktus bei sukelia tęstinio pobūdžio pažeidimą. Toks pažeidimas vyksta kiekvieną dieną realiuoju laiku. Statinys neteisėtai stovi žemėje ir šiuo metu. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos pagrindu nurodo, kad esant tęstiniam pažeidimui, senaties terminas administraciniam skundai paduoti negali būti skaičiuojamas nuo pradinio veiksmo atlikimo momento taip, kad visiškai panaikintų asmens teisių gynybą ar atleistų viešojo administravimo subjektą nuo pareigos vykdyti valstybinę priežiūrą. Teigia, kad formalus vieno mėnesio termino taikymas tęstinio pažeidimo atveju prieštarauja viešajam interesui bei teisėtumo principui.

Vertina, kad atsakovė Sprendime nepagrįstai nurodo, jog ginčas dėl tvoros statybos teisėtumo yra civilinis privačių žemės sklypų savininkų ginčas, kurį asmenys turi spręsti teisme civiline tvarka. Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjos įgaliotas asmuo turi tiesioginį materialinį ir teisinį suinteresuotumą šiuo turtu, jį prižiūri ir gina šeimos interesus. Argumentuoja, kad privatų žemės sklypą užimantys neteisėti statiniai yra ne tik civilinių teisių pažeidimas, bet ir šiurkštus Lietuvos Respublikos žemės įstatymo bei žemės naudojimo tvarkos pažeidimas, savavališkas žemės užėmimas. Pareiškėjos vertinimu, atsakovė turi užtikrinti teisėtą žemės naudojimo valstybinę priežiūrą, o atsisakymą atlikti faktinių duomenų patikrinimą vietoje ir imperatyvų nukreipimą į civilinį teismą pareiškėja vertina kaip atsakovės tiesioginių funkcijų neatlikimą. Pareiškėjos nuomone, atsisakymas nagrinėti Skundą pagal Google Maps nuotraukas, Skundą vertinant formaliai, o ne pagal faktinį žemės nusavinimą, pažeidė VAI įtvirtintus išsamumo, objektyvumo ir bendradarbiavimo principus.

Pareiškėjos atstovas Komisijos posėdžio metu prašė skundą tenkinti jame ir Komisijos posėdžio metu išdėstytų argumentų bei pateiktų duomenų pagrindu.

Atsakovė Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos pateiktu atsiliepimu su skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime atsakovė išdėsto su skundžiamo Sprendimo priėmimu susijusias faktines aplinkybes ir nurodo, jog Inspekcijoje asmenų prašymai, skundai ir pranešimai nagrinėjami vadovaujantis Priežiūros įstatymu, Statybos įstatymu, Žemės įstatymu, VAI, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), bei kitais teisės aktais. Atsižvelgdama į atsiliepime išdėstytas VAI 2 straipsnio 10, 12 dalių, 11 straipsnio 1 dalies, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktą, Žemės įstatymo 32 straipsnio 4 dalies, 36 straipsnio, 2 straipsnio 16 dalies, Priežiūros įstatymo 22 straipsnio 2 dalies ir 24 straipsnio 3, 4, 8 dalių, 23 straipsnio 2 dalies nuostatas, teigia, kad Inspekcija, vykdydama žemės naudojimo valstybinės priežiūros funkciją, turi teisę vykdyti planinius ir neplaninius žemės naudojimo patikrinimus, kurių metu tikrinama ar žemę naudojantys asmenys laikosi žemės naudojimo reikalavimų pagal Priežiūros įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nurodytą baigtinį kriterijų sąrašą, ir tik šių patikrinimų metu nustatę žemės naudojimo tvarkos pažeidimus, turi teisę vykdyti administracinių nusižengimų teiseną bei pažeidimą padariusiems asmenims pateikti privalomuosius nurodymus nustatytiems pažeidimams pašalinti.

Dėl Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir VAI 11 straipsnio 3 dalies 5 punkto taikymo pažymi Žemės įstatymo 2 straipsnio 20 dalies, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 6 straipsnio 1 dalies, 8 straipsnio 3 dalies 1 punkto nuostatas ir nurodo, kad Nekilnojamojo turto registro bazės išrašo duomenimis, pareiškėjai asmeninės nuosavybės teise nuo (data neskelbtina) priklauso 1 dalis bei nuo (data neskelbtina) priklauso 1 dalis žemės sklypo, kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančio adresu (adresas neskelbtinas) (toliau – ir Žemės sklypas), kuris suformuotas atliekant kadastrinius matavimus, kadastro duomenų nustatymo data – (data neskelbtina) 1 dalies Žemės sklypo, pareiškėjai priklausančios nuo (data neskelbtina), nuosavybės teisių įregistravimo pagrindas – (data neskelbtina)

Pirkimo – pardavimo sutartis Nr. (duomenys neskelbtini) ir (data neskelbtina) Pirkimo – pardavimo sutartis Nr. (duomenys neskelbtini), kita 1 Žemės sklypo dalis pareiškėjai priklauso nuo (data neskelbtina) pagal (data neskelbtina) Pirkimo – pardavimo sutartį Nr. (duomenys neskelbtini). Minėtų sutarčių sudarymo metu galiojusios Žemės įstatymo (teisės akto redakcija, galiojusi nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. iki 2023 m. gruodžio 19 d., redakcija galiojusi nuo 2024 m. sausio 2 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. bei redakcija, galiojusi nuo 2024 m. lapkričio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d.) 29 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, jog prie žemės sandorių privalo būti pridedamas žemės sklypo planas, o kai žemės sklypas nuomojamas arba perduodamas neatlygintinai naudotis iki 3 metų – žemės sklypo planas arba schema, kurie yra neatskiriama žemės sandorio dalis. Nurodytų aplinkybių bei Lietuvos Aukščiausiojo Teismo jurisprudencijos, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 3 straipsnio 4 dalies pagrindu daro išvadą, jog pareiškėja (data neskelbtina) įsigijusi 1 Žemės sklypo, kuriam (data neskelbtina) atlikti kadastriniai matavimai, dalį bei (data neskelbtina) įgijusi kitą 1 Žemės sklypo dalį, turėjo ir privalėjo žinoti savo Žemės sklypo ribas. Aplinkybę, kad tvora iš gretimo žemės sklypo, esančio adresu (adresas neskelbtinas), galimai patenka į jos Žemės sklypą, pareiškėja taip pat turėjo žinoti jau nuo Žemės sklypo dalių įsigijimo (nuo 2024 metų), t. y. seniau nei prieš vieną mėnesį iki Skundo pateikimo Inspekcijai.

Nurodo, jog pareiškėja deklaratyviai teigia, kad apie galimą jos teisių pažeidimą sužinojo tik 2026 m. gegužės pradžioje, kai buvo atlikti „kontroliniai žemės sklypo ribų matavimai bei įvertinti geodeziniai duomenys“. Teigia, kad iš pareiškėjos atstovo Inspekcijai (data neskelbtina) pateiktos papildomos medžiagos (2 vaizdo įrašų: IMG_3050.mov ir IMG_3051.mov) negalima identifikuoti kada darytas įrašas, koks matininkas ir kokius veiksmus jis atliko. Inspekcijos vertinimu, pareiškėjos atstovo Inspekcijai pateikta papildoma medžiaga nepatvirtina fakto, jog tik 2026 m. gegužės mėnesį pareiškėjai tapo žinoma apie galimą jos nuosavybės teisių pažeidimą. Nurodo, jog tiek iš pareiškėjos atstovo pateiktų vaizdo įrašų, tiek viešai prieinamų ortofotografinių duomenų (šaltinis „Google Maps“) matyti, jog tvora nėra naujai statyta. Pasisako, kad duomenys iš internetinės svetainės Lietuvos erdvinės informacijos portalo www.geoportal.lt yra viešai prieinami ir oficialūs, jais remiantis ir buvo išnagrinėtas pareiškėjos Skundas. Paaiškintina, jog iš internetinės svetainės www.geoportal.lt 2021-2023 metų fotofiksacijos matyti, kad Skunde nurodyta tvora buvo įrengta jau 2009-2010 metais. Ta pati tvoros padėtis matyti ir šiuo metu aktualesioje internetinės svetainės www.geoportal.lt fotofiksacijoje. Iš aptartų duomenų teigia, jog egzistuoja pakankamas pagrindas manyti, jog apie tvoros buvimą bei jos padėtį pareiškėja galėjo ir turėjo žinoti daug ankščiau nei nuo 2026 m. gegužės mėnesio. Pažymi, kad iš Nekilnojamojo turto registro bazės išrašo duomenų matyti, jog pareiškėjai priklausantis Žemės sklypas suformuotas atliekant kadastrinius matavimus, kadastro duomenų nustatymo data – (data neskelbtina), taigi, nebuvo atlikti nauji Žemės sklypo kadastriniai matavimai. Pažymi, kad duomenys apie tvorą pareiškėjai turėjo būti žinomi nuo (data neskelbtina) įsigijus 1 dalį Žemės sklypo bei (data neskelbtina) įsigijus kitą 1 dalį Žemės sklypo.

Apibendrindama pasisako, kad Inspekcija Sprendime, įvertinusi faktinių aplinkybių visetą, nustatė, jog pareiškėjai buvo žinomos aplinkybės dėl galimo jos teisių pažeidimo jau (data neskelbtina) ir (data neskelbtina), todėl vadovaudamasi VAI 11 straipsnio 3 dalies 5 punktu bei suteikta diskrecijos teise, priėmė pagrįstą Sprendimą.

Paaiškina, jog Inspekcija, kaip viešojo administravimo subjektas, priimdama Sprendimą, veikė teisės aktų – Priežiūros įstatymo, Žemės įstatymo, VAI jai nustatytos kompetencijos ribose. Nagrinėjamu atveju Inspekcija, vadovaudamasi Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei VAI 11 straipsnio 3 dalies 5 punktu, pareiškėjos Skundo nenagrinėjo ir žemės naudojimo patikrinimo neatliko. Papildomai Civilinio proceso kodekso 5 straipsnio 1 dalies nuostatos pagrindu pažymi, jog pareiškėja, manydama, kad yra pažeistos jos teisės dėl asmenų atliktų / atliekamų veiksmų, vadovaudamasi teisės aktų nustatyta tvarka dėl galimų teisių pažeidimo gali jas ginti teisme, teikdama įrodymus, todėl Sprendimas ir šioje dalyje pagrįstas.

Atsakovė nesutinka su pareiškėjos skundo teiginiais dėl VAI nuostatų pažeidimo. VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos pagrindu teigia, kad Inspekcijos Sprendimas yra išsamus, atitinkantis VAI 10 straipsnyje individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, jame nurodyti teisiniai priėmimo pagrindai, iš šio rašto

turinio suprantama ir aišku, dėl kokių priežasčių pareiškėjos Skundas nenagrinėtas, nurodyta, kaip pareiškėja gali ginti, jos manymu, pažeistas teises. Inspekcija laikosi pozicijos, kad Sprendimas yra pagrįstas, aiškus, atitinka teisės aktų reikalavimus, yra priimtas teisėtai ir jo naikinti teisinio pagrindo nėra, o Skunde nurodytos aplinkybės nepagrindžia, jog Sprendimas turėtų būti panaikintas bent vienu Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 91 straipsnio 1 dalyje nurodytu pagrindu. Inspekcijos įsitikinimu, vien tai, kad Sprendimo turinys netenkina pareiškėjos, ginčo situacijos vertinimo nekeičia, netampa teisėtu pagrindu jį panaikinti.

Atsakovės Inspekcijos atstovas Komisijos posėdyje nedalyvavo. Apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai. Atsakovė atsiliepimu prašė bylą nagrinėti atsakovės atstovui nedalyvaujant.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 6 dalimis, bylos šalių ir (ar) jų atstovų neatvykimas į administracinių ginčų komisijos posėdį, jeigu jiems buvo apie tai tinkamai pranešta, nėra kliūtis nagrinėti skundą (prašymą) ir priimti sprendimą. Nurodytos normos pagrindu byla išnagrinėta atsakovės Inspekcijos atstovui nedalyvaujant.

Skundas tenkintinas iš dalies.

Byloje kilo ginčas dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Žemės naudojimo valstybinės priežiūros departamento Vakarų Lietuvos pirmojo žemės naudojimo priežiūros skyriaus (data neskelbtina) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo (data neskelbtina) duomenimis, ½ žemės sklypo, kurio unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančio (adresas neskelbtinas) nuosavybės teise priklauso pareiškėjai X. Y.

Nustatyta, jog pareiškėjos įgaliotas asmuo (data neskelbtina) skundu su priedais (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)) kreipėsi į atsakovę, nuroydamas, kad pareiškėjos sklype (duomenys neskelbtini) kaimynai susimontavo tvorą (duomenys neskelbtini), neleidžia privažiuoti prie tvenkinio, jį užpilti moliu. Nurodė, jog anksčiau tvenkinys buvo priešgaisrinės paskirties, o dabar atsiradę hidrantai, turi gaisrinės sutikimą. Be kita ko, teigė, jog registruoto statinio – tvoros – nėra. Prašė kuo skubiau įpareigoti nusiardyti tvorą iš abiejų pusių.

Inspekcijoje (data neskelbtina) gautas pareiškėjos įgalioto atstovo X. X. el. laiškas „Papildymas prie pareiškimo“ (reg. Nr. (duomenys neskelbtini), toliau – ir Skundo papildymas), kuriame pareiškėjos atstovas nurodė, kad nori papildyti anksčiau pateiktą pareiškimą dėl žemės sklypo, kurio unikalus Nr. (duomenys neskelbtini). Informavo, kad kaimynai yra užtvėrę tvorą ir atsisako ją nukelti. Nurodė, kad kaimynai yra įsigiję šalia esantį sklypą – 1/2 kelio dalį – ir teigia, kad jų tvora ribojasi su keliu. Tačiau vakar (pastaba, el. laiško data (data neskelbtina)) pasikvietus matininką, kuris atliko matavimus, užfiksuota, kad tvora apie 10 cm yra jų sklype, tačiau į pareiškėjos sklypą jie yra įterpę tvorą ir atsisako ją pašalinti ar nukelti pagal faktines ribas. Prašė kuo skubiau įpareigoti kaimynus nusikelti (pašalinti) neteisėtai pastatytą tvorą nuo pareiškėjos sklypo ribos. El. laišku atsiuntė ir du vaizdo įrašus kaip papildomą medžiagą.

Atsakovė skundžiamu Sprendimu, vadovaudamasi Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu, VAI 11 straipsnio 3 dalies 5 punktu, informavo pareiškėją, kad Skundo nenagrinės. Nurodė asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą Inspekcijoje reglamentuojančius teisės aktus ir pažymėjo, kad išnagrinėjus pateiktą Skundą bei papildomą informaciją, taip pat patikrinus duomenis portaluose geoportalas.lt ir Google maps, Inspekcija nustatė, kad nuo Skunde nurodytų galimų pažeidimų (sumontuotos tvoros) paaiškėjimo asmeniui dienos iki Skundo padavimo dienos yra praėjęs daugiau kaip vienas mėnuo. Pareiškėja informuota, jog galimai pažeistas teises gali ginti civilinėmis teisinėmis priemonėmis. Taip pat nurodė Sprendimo apskundimo tvarką.

Pareiškėja skundu su tokiu Sprendimu nesutinka ir teigia, kad Skundo atžvilgiu formaliai taikytos teisės aktų nuostatos, nepagrįstai ir neteisiškai apsiribota formaliu procedūriniu atsisakymu, neteisingai interpretuotos imperatyvios materialinės ir proceso teisės normos, nukrypta nuo suformuotos teismų praktikos bei pažeisti VAI įtvirtinti objektyvumo bei išsamumo principai.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas, Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymas, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija), ir kiti teisės aktai.

Vadovaujantis VAI, atsakovė laikytina viešojo administravimo subjektu, kurio veiklai taikytinos VAI normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, nustato viešojo administravimo principus, tarp jų ir išsamumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAI 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 5 punktas). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisykles, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (VAI 11 straipsnio 1 dalis, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas (-ai) nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis. Pažymėtina, jog VAI 10 straipsnio 5 dalis numato, kad administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 punktai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAI išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAI 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas).

Minėta, jog pareiškėja Skundu kreipėsi į atsakovę dėl galimai neteisėtai pastatytos tvoros pareiškėjos sklype. Atsakovė skundžiamu Sprendimu atsisakė nagrinėti pareiškėjos Skundą, vadovaudamasi Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu, VAI 11 straipsnio 3 dalies 5 punktu. Pareiškėja su tokiu Sprendimu nesutinka, laiko jį nepagrįstu ir neteisėtu ir Komisijai pateiktą skundą iš esmės grindžia tuo, jog atsakovė nepagrįstai atsisakė nagrinėti Skundą, nes pareiškėjai apie pažeidimą tapo žinoma tik 2026 m. gegužės mėnesio pradžioje, aplinkybės pasitvirtino matininkui (data neskelbtina) atlikus kontrolinius Žemės sklypo ribų matavimus, įvertinus geodezinius duomenis.

Žemės naudojimo valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija (Priežiūros įstatymo 22 straipsnio 1 dalis). Žemės naudojimo valstybinės priežiūros pareigūnai – Inspekcijos valstybės tarnautojai, įgalioti atlikti Priežiūros įstatyme ir kituose žemės naudojimo valstybinę priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytas žemės naudojimo valstybinės priežiūros funkcijas (Priežiūros įstatymo 2 straipsnio 4 dalis). Vadovaujantis Priežiūros įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi, žemės naudojimo valstybinę priežiūrą, be kita ko, apima: planinius ir neplaninius žemės naudojimo patikrinimus, kurių metu tikrinama, ar žemę naudojantys asmenys laikosi žemės naudojimo reikalavimų pagal Priežiūros įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nurodytus kriterijus (1 punktas); asmenų prašymų, skundų, susijusių su žemės naudojimo valstybine priežiūra, nagrinėjimą (2 punktas); privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą (3 punktas); kitus šiame įstatyme ir kituose žemės naudojimo valstybinę priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytus su žemės naudojimo valstybine priežiūra susijusius Inspekcijos veiksmus (5 punktas). Jeigu Inspekcijai vykdant žemės naudojimo valstybinę priežiūrą pastebimi pažeidimai statybos srityje, atliekami statybos valstybinės priežiūros veiksmai (Priežiūros įstatymo 22 straipsnio 5 dalis).

Pažymėtina, jog Inspekcija turi teisę nenagrinėti skundų, pateiktų pagal kompetenciją, esant bent vienam iš Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų, t. y. skundai, pateikti pagal kompetenciją, nenagrinėjami, Viešojo administravimo įstatymo nustatytais atvejais (1 punktas) arba kitais Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodytais specialiais atvejais (2–12 punktai). Skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jo padavimo metu nuo pažeidimų padarymo, skundžiamų sprendimų priėmimo praėjo daugiau kaip 10 metų (Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 2 dalis). Pranešimas dėl skundo nenagrinėjimo pateikiamas per 5 darbo dienas nuo skundo užregistravimo

Inspekcijoje dienos, o pranešimas dėl skundo nagrinėjimo nutraukimo – per 5 darbo dienas nuo aplinkybių, sudarančių pagrindą nutraukti nagrinėjimą, paaiškėjimo dienos (Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 4 dalis).

Komisija, įvertinusi pareiškėjos Skundo bei Skundo papildymo, kartu su juo pateiktų priedų bei skundžiamo Sprendimo turinius, aukščiau nurodytą teisinį reglamentavimą bei administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, sprendžia, kad Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punkto reikalavimų, yra nepagrįstas objektyviais duomenimis (faktais), taikytos teisės normos nesusietos su konkrečiomis administracinio sprendimo priėmimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis. Pažymėtina, jog atsakovė Sprendime formaliai nurodė, kad patikrinus duomenis portaluose geoportalas.lt ir Google maps nustatė, jog nuo Skunde nurodytų galimų pažeidimų (sumontuotos tvoros) paaiškėjimo asmeniui dienos iki Skundo padavimo dienos yra praėjęs daugiau kaip vienas mėnuo, tačiau nepateikė jokių konkrečių faktinių aplinkybių iš nurodytų portalų geoportalas.lt ir Google maps, kurios sudarė pagrindą tokiai išvadai. Taip pat Sprendime nevertinta pareiškėjos Skundo papildyme nurodyta aplinkybė, jog „vakar“ (pastaba, el. laiško data (data neskelbtina) pasikvietus matininką, kuris atliko matavimus, užfiksuota, kad tvora apie 10 cm yra pareiškėjos sklype. Komisija pažymi, jog atsakovė, vadovaudamasi VAI, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklėmis, turėjo pareigą, atsisakydama nagrinėti pareiškėjos Skundą Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 1 punkto, VAI 11 straipsnio 3 dalies 5 punkto pagrindu argumentuotai pasisakyti dėl reikšmingų Skunde nurodytų aplinkybių, t. y. kad pareiškėjai apie galimus pažeidimus –tvoros buvimo jos Žemės sklypo teritorijoje faktą – tapo žinoma tik 2026 m. gegužės mėn. pradžioje, kad tik (data neskelbtina) atlikus matavimus užfiksuota, jog tvora apie 10 cm patenka į pareiškėjos Žemės sklypą. Atsakovė skundžiamame Sprendime nenurodė jokių konkrečių aplinkybių, kurios šiuos pareiškėjos teiginius paneigtų, t. y. kuriais būtų įrodyta, jog nuo Skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo pareiškėjai dienos iki Skundo padavimo dienos buvo praėjęs daugiau kaip vienas mėnuo. Išdėstytu pagrindu pareiškėjos skundo argumentai dėl pažeistų objektyvumo ir išsamumo principų vertintini kaip pagrįsti.

Atsakovė atsiliepime nurodė papildomas aplinkybes, susijusias su Žemės sklypo įsigijimu, jo kadastro duomenų nustatymu, internetinės svetainės www.geoportal.lt 2021-2023 metų duomenimis, kuriomis grindžia Sprendimo teisėtumą. Šiuo aspektu pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, jog ginčijamo individualaus administracinio sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo (taikytina ir Komisijai) proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo teisėtumui (žr., pvz., 2013 m. birželio 13 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2015 m. kovo 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015). Priešingai vertinant būtų pažeistos pareiškėjo teisės į gynybą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 2 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-2692/2011). Individualaus administracinio akto motyvų nenurodymas pačiame akte ir jų papildymas ginčą nagrinėjant teisme (taip pat i Komisijoje) iš principo nėra toleruotini, kadangi kliudo suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. kovo 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1465-629/2020).

Komisija pareiškėjos skunde išdėstytų argumentų, bylos nagrinėjimo metu nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu sprendžia, jog atsakovė nesilaikė aukščiau aptartų teisės normomis nustatytų pareigų ir neužtikrino pagrįsto, išsamaus, įstatymo viršenybės principą atitinkančio Sprendimo priėmimo, Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktų reikalavimų, todėl yra tiek teisinis, tiek faktinis pagrindas skundžiamą Sprendimą panaikinti.

Tenkinus reikalavimą dėl Sprendimo panaikinimo, tenkintinas ir skundo išvestinis reikalavimas dėl įpareigojimo iš esmės išnagrinėti pareiškėjos (data neskelbtina) skundą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skundu pareiškėja taip pat prašo įpareigoti atsakovę atlikti faktinių duomenų patikrinimą vietoje (adresas neskelbtinas) užfiksuoti žemės naudojimo pažeidimus. Šių reikalavimų atžvilgiu pažymėtina, jog Komisija neatlieka viešojo administravimo funkcijų ir nevykdo atitinkamos srities politikos, o tik sprendžia ginčus dėl teisės viešojo administravimo srityje. Išaiškintina, jog Komisija neatlieka viešojo administravimo (teisės aktais reglamentuotos viešojo administravimo subjektų

veiklos, skirtos teisės aktams įgyvendinti: administracinio reglamentavimo, administracinių sprendimų priėmimo, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūros, administracinių paslaugų teikimo, viešųjų paslaugų teikimo administravimo, VAI 2 straipsnio 18 dalis), kaip ir negali įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą ar atlikti konkretaus turinio veiksmų. Išdėstytu pagrindu, nurodyti pareiškėjos skundo išvestiniai reikalavimai atmestini kaip nepagrįsti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1, 3 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Žemės naudojimo valstybinės priežiūros departamento Vakarų Lietuvos pirmojo žemės naudojimo priežiūros skyriaus (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini).

Įpareigoti atsakovę Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjos (data neskelbtina) skundą ir teisės aktų nustatyta tvarka priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Kitoje dalyje skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Laura Bernikienė